

Inleiding

Het is wettelijk verplicht om een zorgplan te hebben over de leerlingenzorg. In dit plan staat beschreven hoe de zorg bij ons op school is geregeld en hoe wij hiermee verder gaan in de toekomst. Met 'zorg' wordt het onderwijs op didactisch en pedagogisch gebied aan alle leerlingen bedoeld. De St. Cyriacus besteedt veel aandacht aan de leerlingenzorg. Om goed zicht te krijgen op leerlingen die extra zorg nodig hebben, gebruikt de school onder andere methodegebonden toetsen, Boom-toetsen, lees-toetsen, kind- en rapportfoliogesprekken en de leerlijnen van Parnassys voor kleuters. De Boomscores zijn indicatief: ook aan andere aspecten van het kind besteden we aandacht. De zorg richt zich op het verbeteren van de leer- en sociale prestaties.

De centrale figuur bij zorg en begeleiding is de leerkracht. De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding. Onze afspraken zijn:

1. De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen (extra) zorg nodig hebben
2. Ouders worden betrokken bij de (extra) zorg voor hun kind
3. Externe partners worden –indien noodzakelijk- betrokken bij de zorg voor leerlingen
4. De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
5. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard en de zorg voor zorgleerlingen
6. De school voert de zorg planmatig uit
7. De school gaat de effecten van de zorg na

Een achterstand van 6 maanden in DLE of meer zien wij als mogelijk zorgsignaal. Bij een achterstand van 6 maanden in DLE of meer op het gebied van spelling, technisch lezen, begrijpend lezen of rekenen, neemt de leerkracht actie door:

- In gesprek te gaan met de intern begeleider
- In gesprek te gaan met ouders en/of het kind
- Er wordt een individuele analyse en een plan van aanpak (groepsplan) gemaakt

De school maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband Veld, Vaart en Vecht (2304). Naast onze eigen zorgstructuur op schoolniveau, zijn er ook afspraken gemaakt in het kader van school overstijgende initiatieven.

Het samenwerkingsverband kent een ondersteuningsplan, waarin de basiszorg voor alle scholen is vastgelegd en waarin de ondersteuningsstructuur, waar onze school gebruik van kan maken, wordt toegelicht. Het ondersteuningsplan treft u aan op de website van het samenwerkingsverband en op www.scholenopdekaart.nl, waar ook andere relevante documenten te vinden zijn. Elke school kent zijn eigen ondersteuningsplan. In het ondersteuningsplan is opgenomen op welke wijze:

- De school de basiszorg, zoals afgesproken in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, vormgeeft.
- Welke specifieke vormen van zorg de school nog extra kan bieden naast de basiszorg

Het ondersteuningsplan kunt u ook opvragen bij onze intern begeleider.

Zorgstructuur

Wij beschrijven hieronder kort de zorgstructuur op onze school en verwijzen daarbij ook naar het zorgprofiel van de St. Cyriacusschool en het verbeterplan zorg. Deze documenten zijn ook op te vragen bij onze intern begeleider. Om tot een goed lopende zorgstructuur te komen, willen wij

voldoen aan de pijlers van handelingsgericht werken (HGW). Dat houdt in dat wij de onderstaande voorwaardes nastreven:

Voorwaarde 1: Handelingsgericht werken

De gewenste visie en werkwijze is een vertaling van de missie en visie van het samenwerkingsverband en gaat in essentie uit van handelingsgericht werken (HGW). Deze werkwijze bestaat uit zeven hoofdpijlers, namelijk:

1. Onderwijsbehoeften van leerlingen staan centraal;
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking;
3. De leerkracht doet ertoe;
4. Positieve aspecten zijn van groot belang;
5. We werken constructief samen;
6. Het handelen is doelgericht;
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

De allereerste voorwaarde voor een goede systematiek van ondersteuningstoewijzing is dat het mogelijk is te signaleren dat een leerling zich niet ontwikkelt naar vermogen en met het behulp van handelingsgericht werken te vertalen naar concrete ondersteuningsbehoeften. Om dit in de praktijk te brengen, werken wij volgens de principes van handelingsgericht werken. Dit zorgt ervoor dat, op basis van een groepsplan, in een ontwikkelingsplan op papier kan worden gezet wat een leerling extra nodig heeft. Wij betrekken ouders bij de stappen in dit proces.

Voorwaarde 2: werken volgens het inspectiekader/basisarrangement

De tweede voorwaarde die wij nastreven is het adequaat kunnen inspelen op de onderwijsbehoeften van leerlingen volgens de zorgindicatoren van het inspectiekader. Als de inspectie van mening is dat de school voldoet aan het inspectiekader, krijgt de school een basisarrangement toegewezen, waaruit blijkt dat de school voldoet aan de basiskwaliteit die verwacht wordt van scholen.

Voorwaarde 3: Goede leerkrachten

Een derde voorwaarde voor een geslaagde zorgstructuur zijn goede leerkrachten. Kenmerken van een goede leerkracht zijn onder andere:

- Kunnen reflecteren op eigen handelen om systematisch en professioneel op gesignaleerde ondersteuningsbehoeften te kunnen inspelen, eventueel met behulp van extern advies.
- Benodigde handelingen kunnen internaliseren en weten welke doelen na te streven bij het bieden van ondersteuning aan een leerling.

Voorwaarde 4: Een gekwalificeerde intern begeleider

Een laatste voorwaarde waar wij aan willen voldoen is een gekwalificeerde intern begeleider. Een intern begeleider vormt het eerste vangnet op school bij handelingsverlegenheid van leerkrachten. Tevens biedt dit garantie op een effectiever proces.

De zorgroute

Als de basisvoorwaarden, zoals die hierboven zijn vermeld, op orde zijn geeft de route van ondersteuningstoewijzing vervolgens aan welke stappen er worden gezet in het proces van arrangeren. Dit proces start bij de signalering door een leerkracht of door de ouders. Bij de signalering is het van belang dat informatie uit de voorschoolse voorzieningen wordt ingebracht door de ouders bij aanmelding op de basisschool. Een warme overdracht helpt hierbij.

Stap 1: signalering door de leerkracht en ouders

De route start met de signalering door de ouders en/of de leerkracht dat de ontwikkeling van een leerling stagneert. Op dat moment start de route van ondersteuningstoewijzing, op basis van handelingsgericht werken in de klas. Uiteraard betreft de leerkracht op dit moment ook de ouders

van de betreffende leerling bij dit proces: leerkrachten en ouders werken constructief samen om een oplossing te vinden.

Stap 2: in gesprek met de intern begeleider

Op het moment dat de leerkracht handelingsverlegen is, gaat zij in gesprek met de intern begeleider van de school. De intern begeleider maakt in eerste instantie, samen met de leerkracht, een analyse van de situatie en geeft vervolgens advies over een mogelijke aanpak. Zij maakt tevens afspraken over terugkoppeling en betreft wederom ouders bij het traject. Tevens is de intern begeleider verantwoordelijk voor professionele dossiervorming. Zij heeft daarmee de rol van trajectbegeleider en regievoerder in het arrangeerproces.

Stap 3: ondersteuningsteam en deskundigenadvies

Indien zowel de leerkracht als intern begeleider en ouders handelingsverlegen zijn, roept de intern begeleider de hulp van het ondersteuningsteam in. Tot dit ondersteuningsteam behoren, naast leerkracht, ouders en intern begeleider:

- De directeur van de school. De directeur is eindverantwoordelijk voor het arrangeerproces;
- De adviseur passend onderwijs. Hij/zij ondersteunt de school bij het vormgeven en vinden van het juiste arrangement;
- De gezinsspecialist (Jeugd- en gezinwerker).

Het ondersteuningsteam fungeert als collegiaal netwerk van de intern begeleider dat adviseert op de route en in overleg tot een arrangement komt dat past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. De vervolgstap is afhankelijk van welk soort arrangement uit het ondersteuningsteam komt: hulp binnen de basisondersteuning van de school of hulp binnen de basisondersteuning met behulp van het expertiseteam of verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs. Taken van het ondersteuningsteam:

- Adviseren arrangement
- Collegiaal netwerk van de intern begeleider/ouders/leerkrachten

Stap 4: arrangement in de basisondersteuning/ontwikkelingsperspectief

De basisondersteuning omvat alle mogelijke arrangementen tot aan een verwijzing naar het gespecialiseerd onderwijs. Van het budget dat de school voor basisondersteuning beschikbaar heeft, organiseert zij het betreffende arrangement. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van externe experts die inzetbaar zijn voor de uitvoering van daadwerkelijke hulp. Daarnaast moet iedere school in staat zijn om een ontwikkelingsperspectief op te stellen. Bij de vraag wanneer dit zinvol en wenselijk is, zijn onderstaande uitgangspunten leidend:

1. De eis van de inspectie dat een ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld is op het moment dat een leerling op een andere leerlijn wordt geplaatst;
2. De situatie waarin een leerlinggedrag laat zien waardoor zijn eigen ontwikkeling en het functioneren van de groep structureel verstoort dreigt te worden;
3. De wenselijkheid van het opstellen van een ontwikkelingsperspectief bij leerlingen waarvan uitstroom op het niveau van groep 8 niet haalbaar lijkt en/of die als gevolg van extra ondersteuningsvragen (leren, werkhouding, sociaal-emotioneel functioneren) de vooraf gestelde doelen herhaaldelijk niet behalen.
4. De beargumenteerde vraag van ouders tot het opstellen van een ontwikkelingsperspectief.

Stap 5: Gesprek met de voorgenomen school voor gespecialiseerd onderwijs en de toelaatbaarheidsverklaring

Op het moment dat duidelijk is dat aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling het best tegemoet kan worden gekomen in het gespecialiseerd onderwijs, wordt in eerste instantie een deskundige van de betreffende voorgenomen school voor gespecialiseerd onderwijs uitgenodigd op school. Met deze deskundige worden samen met de ouders de mogelijkheden op de school doorgesproken in termen van duur en intensiviteit van het arrangement. Daarbij komt aan de orde

op welke wijze de school, met haar specifieke expertise, invulling kan geven aan het benodigde arrangement.

Als bovenstaande stappen zijn afgerond wordt de toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd. De degene die deze verklaring afgeeft, toetst of aan alle procedures is voldaan.

Stap 6: Evaluatie

Een essentieel onderdeel van het handelingsgericht werken betreft een cyclische werkwijze. Een evaluatie wordt cyclisch ingericht en de opbrengsten worden opgenomen in het leerlingdossier. De evaluatie van de leerlingondersteuning krijgt op de onderstaande manier vorm:

- Gesprekken met ambulante begeleiders
- Gesprekken met de orthopedagoog
- Gesprekken met leerkrachten (groepsbesprekingen)
- Gesprekken met ouders
- Plenair zorgoverleg

Niet elke stap in de bovenstaande route is voorwaardelijk voor de volgende. Een flexibele werkwijze die passend is bij de situatie en die aansluit bij wat het kind nodig heeft, staat voorop!

Beleid

De school besteedt veel aandacht aan de leerlingenzorg. Om goed zicht te krijgen en houden, gebruikt de school o.a. methodegebonden toetsen en methode onafhankelijke toetsen (Boom). Ook de sociaal- emotionele ontwikkeling volgen we en meten we. De leerkracht is verantwoordelijk voor de zorg en begeleiding in zijn/haar klas. Hij/zij is de belangrijkste persoon wat betreft de leerlingenzorg. De groepsleerkracht streeft er naar kwalitatief goed onderwijs te geven in een veilig, positief werkklimaat. Er wordt geprobeerd zo goed mogelijk rekening te houden met de verschillen tussen de kinderen. We zijn samen op het kind gericht. De intern begeleider coördineert de zorg en begeleiding, ondersteunt, stimuleert en coacht de leerkrachten hierin. Van onze leerkrachten kunt u in ieder geval verwachten dat:

- a. ze vroegtijdig signaleren welke leerlingen extra zorg nodig hebben
- b. ze de ouders tijdig informeren en betrekken bij de (extra) zorg voor hun kind
- c. ze de zorg planmatig uitvoeren en de effecten van de zorg nagaan

De school maakt onderdeel uit van samenwerkingsverband 2304 "Veld, Vaart en Vecht" en maakt ook gebruik van "Expertisecentrum Passend Onderwijs Salland" uit samenwerkingsverband 2305. Naast onze eigen zorgstructuur op schoolniveau, zijn er ook afspraken gemaakt in het kader van school overstijgende initiatieven.

Zorgstructuur

Wij beschrijven hieronder kort de zorgstructuur op onze school en verwijzen u voor meer specifieke informatie naar het zorgplan en het zorgprofiel van de St. Cyriacusschool. Deze documenten zijn op te vragen bij de intern begeleider van de school en kunt u vinden op de schoolwebsite www.cyriacus.nl. De zorgstructuur is een jaarlijks terugkerende cyclus, waarin de opbrengsten van het onderwijs centraal staan, in relatie tot het leerproces van de leerlingen en het handelingsgericht werken van de leerkracht. Bij aanvang van het schooljaar spreken ouders en leerkrachten hun verwachtingen naar elkaar toe uit in een kennismakingsgesprek bij de start bij een nieuwe leerkracht. In dit gesprek komen de onderwijsbehoeften van het kind aan bod en deze worden/zijn opgenomen in de groepsoverzichten. Naar aanleiding van de groepsoverzichten, worden groepsplannen gemaakt voor rekenen, spelling en technisch lezen.

Voor sommige leerlingen zijn de onderwijsbehoeften zo specifiek, dat er een eigen leerlijn wordt gevolgd. Deze leerlijn wordt weergegeven in een individueel plan, een ontwikkelingsperspectief (OPP).

De groepsoverzichten, de groepsplannen en de ontwikkelingsperspectieven worden minimaal 2 keer per jaar geëvalueerd en waar nodig aangepast en komen 2 keer per jaar aan bod in de groepsbesprekingen.

Groepsbesprekingen

In november en juni vinden er formele gesprekken plaats tussen de groepsleerkrachten en de intern begeleider. In de groepsbespreking komt de evaluatie van de groepsplannen aan bod, maar ook de ervaringen van de groepsleerkracht met de groep. Opvallende leerlingen, leerlingen met extra onderwijsbehoeften, zorgleerlingen worden uitgebreid besproken. De groepsbespreking heeft ook een opbrengstgerichte insteek. De scores van de methode- en Boom-toetsen zijn door de leerkrachten geanalyseerd en die analyse staat centraal in de groepsbespreking waarbij naast de groepsleerkracht(en) en de intern begeleider ook de directeur deelneemt. Bij eventuele doublures of versnellingen wordt dan ook meestal in mei/juni een definitieve beslissing genomen. Als ouder bent u dan overigens al een tijdje op de hoogte van deze mogelijke optie en meegenomen in het proces. In de groepsbespreking van juni wordt opnieuw de koppeling gemaakt met opbrengstgericht werken en neemt ook de directeur weer deel aan de groepsbespreking.

Plenair zorgoverleg

Indien nodig wordt er door de intern begeleider in samenspraak met de directeur een zorgoverleg georganiseerd. Tijdens dit overleg kunnen relevante onderdelen van de groepsbesprekingen met het hele team besproken worden en/of andere zorg gerelateerde onderwerpen.

Passend onderwijs

Wij hebben in ons team veel specialistische kennis om voor ieder kind Passend Onderwijs te kunnen bieden. De orthopedagoog van het samenwerkingsverband kan meedenken, observeren en eventueel onderzoek verrichten. Soms echter zijn onderwijsbehoeften zo specifiek, dat groepsleerkrachten tegen grenzen aanlopen om nog Passend Onderwijs te kunnen bieden. Voor deze leerlingen biedt het speciaal (basis)onderwijs of een andere school in de regio een passende plek. Als school kijken we per kind en per situatie en altijd in overleg met ouders en deskundigen wat de beste oplossing is.

Kind- en rapportfoliogesprekken

Omdat wij kindgesprekken waardevol vinden gaan de leerkrachten met kinderen individueel in gesprek. Door gesprekken met kinderen te voeren, betrekken we hen actief bij hun eigen ontwikkeling en kunnen we gebruik maken van hun ideeën. Het kind mag tijdens het gesprek vertellen wat zijn/haar onderwijsbehoeften zijn en mag ook vertellen hoe de leerkracht het kind zo goed mogelijk kan helpen/ondersteunen. Ook staat het welbevinden van het kind centraal in dit gesprek en mogelijke doelen waar het kind aan gaat werken. Eventuele afspraken worden vastgelegd. Door aandachtig te luisteren naar kinderen proberen we kinderen zoveel mogelijk in hun kracht te zetten. In het schooljaar 2022-2023 willen we onze kennis hierover verdiepen en volgen we samen een korte teamscholing.

Extra “rijpingsjaar”

Soms zijn er kinderen die voldoende vorderingen maken, maar wel heel erg op hun tenen moeten lopen; vaak zijn ze ook nog jong en erg speels. Voor die kinderen kan het wenselijk zijn om ze een extra rijpingsjaar te gunnen. Samen met de ouders bekijken we dan wat het beste is voor hun kind. Doorgaan, waarbij er misschien jaren hard geknokt moet worden of een extra jaar om het kind zijn eigen ontwikkelingsniveau te laten volgen. Er kan ook gekozen worden om een kind met een bepaald vak mee te laten doen met een andere groep of voor een kind een speciale eigen leerlijn op te stellen.

Versnellen

Alle kinderen worden systematisch gevolgd. Bij kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong wordt gekeken of zij erbij gebaat zijn te “versnellen”. Alle aspecten van ontwikkeling worden hierbij meegenomen. Ouders zijn hierbij een belangrijke gesprekspartner.

Begaafde/hoogbegaafde kinderen

Kinderen die meer aan kunnen worden uitgedaagd door minder reguliere stof aan te bieden en meer verdiepingsopdrachten. Er is een op school een leerkracht die de opleiding tot coördinator meer- en hoogbegaafdheid heeft gevolgd. Naast het compacten en verrijken van het onderwijsprogramma voor de begaafde leerlingen willen we als school de (meer) begaafde leerlingen nog beter helpen en ondersteunen en uitdagen. Dit is opgenomen als speerpunt in het schoolplan 2023-2027. De komende jaren blijft ook de inzet van verrijkingsmateriaal voor begaafde/hoogbegaafde kinderen een aandachtspunt. De intern begeleider en de coördinator meer- en hoogbegaafdheid nemen hierin het voortouw

Rots en water

We hebben twee rots- en watertrainers op school. In het schooljaar 2021-2022 heeft het team een gezamenlijke rots- en watertraining gevolgd. We passen het concept van Rots en water toe in alle groepen. Hoe we daar vorm aangeven, wordt dit schooljaar verder uitgewerkt en heeft ook invloed de beschrijving op de sociaal-emotionele ontwikkeling hieronder.

Sociaal-emotionele ontwikkeling (waaronder sociale veiligheid en actief burgerschap)

Dit onderdeel is ook uitbereid beschreven in ons omgangsprotocol.

Algemeen

Van het onderwijs mag verwacht worden dat het inspeelt op maatschappelijke veranderingen. De school dient bewust aandacht te hebben voor maatregelen die de sociale integratie bevorderen en discriminatie voorkomen. Omdat onze samenleving steeds individualistischer en pluriformer is ingesteld, wordt het des te belangrijker om bewust aandacht te schenken aan het samenleven met anderen, rekening houden met anderen en het accepteren en waarderen van verschillen tussen mensen (en uiteraard dus ook tussen kinderen). Onze school besteedt veel aandacht aan dit thema. Als belangrijkste basis geldt het begrip “betrokkenheid” (mede geïnspireerd door onze godsdienstige identiteit). Als school zijn wij betrokken op elkaar, leerkrachten en kinderen en ouders. Wij willen ook betrokken zijn op de wereld om ons heen.

Sociale veiligheid

Onze school wil een veilige plek zijn, waar leerlingen omgaan met diversiteit. Wij willen een veilige sfeer creëren. Het bevordert openheid en respect in de school. Wij vragen regelmatig aan leerlingen en personeel naar hun welbevinden en gevoel van veiligheid.

Wij geven hier vorm aan door:

- Enquêtes
- Hanteren van schoolregels/ afsprakenlijst
- Groepsvorming
- Afspraken t.a.v. preventie
- Actie: draaiboek als er zich toch incidenten voordoen
- Beleid ter voorkoming van pesten
- Klachtencommissie/ Contactpersoon/Vertrouwenspersoon
- Schoolgids → informatie

Wij zijn van mening dat schoolregels ook bijdragen aan een goede sfeer op school. Wij hebben onze schoolregels als volgt geformuleerd:

- Voor groot en klein willen we aardig zijn. Iedereen hoort erbij!
- Wij laten duidelijk merken, dat wij goed kunnen spelen en werken. We doen ons best!
- Vertel eerlijk wat je ziet en hoort, dan ben je te vertrouwen op je woord. Eerlijkheid duurt het langst!
- Alle dingen hebben een doel, er netjes mee omgaan dat is cool. Wees zuinig en netjes.
- Gewoon praten oké. Schreeuwen of schelden: nee! Let op je taalgebruik.

Verbeterplannen gericht op zorg in het schooljaar 2023/2024

In het nieuwe schooljaar gaan we aan de slag met onder andere:

- Het scherper stellen van de analyse van leerlinggegevens.
- Uitbreiden van het rapportfolio: het vierde tabblad vormgeven.
- Groepsplannen rekenen implementeren en uitbreiden naar het vak taal (begrijpend/lezen/spelling). Hier een keuze in maken: of lezen, of begrijpend lezen of spelling.
- Samenwerking met peuterspeelzaal De Smurfen en de A. Baron van Dedemschool.
- Beleid rondom (meer) begaafde leerlingen uitwerken.

De gedetailleerde uitwerking van een deel van deze verbeterplannen is opgenomen in het schoolplan. Het gaat hierbij dan om nieuwe ontwikkelingen. De reeds ingezette veranderingen worden geborgd en aangescherpt door deze op te nemen in de zorgstructuur van de groepsbesprekingen.

Het schoolplan is op te vragen bij de directeur van onze school of in te zien op de website van de school.